

Пам'ятайте, що інфінітив може бути *будь-яким членом* речення:

- підметом (*Співати* – приємна річ);
- присудком (*Я хочу співати*);
- означенням (*Бажання співати* не полишало мене);
- додатком (*Він попросив мене співати*);
- обставиною (*Я пішов у клуб співати*).

Далі подаємо практичний блок, який репрезентовано серією з десяти тестових варіантів, змодельованих відповідно до чинної програми та структури НМТ.

ВАРІАНТ 1

Поєднайте виділені фрагменти простих (1–4) і складних (А – Д) речень за подібністю синтаксичного значення.

Просте речення	Складне речення
1 Будь сином, вартим своєї країни та її волі.	А Будь мудрим, бо тільки так можна змінити світ .
2 Слід берегти рідну мову для збереження генетичного коду нації.	Б Намагайся бути такою людиною, яку поважатимуть навіть вороги за її чесність .
3 Людина стає справжньою лише за умови постійного самотворення.	В Треба багато працювати, якщо ти хочеш вийти з-під влади обставин .
4 Я слухав музику з внутрішньої потреби в духовному очищенні.	Г Світ став кращим завдяки дідусеві, дарма що ніхто не помічав його щоденної праці .
	Д Я пишу вірші, аби рідне слово продовжувало жити .

Ключі:

1 – Б (означення → підрядне означальне; сином *яким?* → намагайся бути такою людиною *якою?*)

2 – Д (обставина мети → підрядне мети; слід берегти рідну мову *навіщо?* з *якою метою?* аби зберегти → писав вірші *навіщо?* аби...)

3 – В (обставина умови → підрядне умови; стає справжньою *за якої умови?* якщо постійно самотвориться → треба багато працювати *за якої умови?* якщо...)

4 – А (обставина причини → підрядне причини; слухав музику *з якої причини?* бо мав потребу → будь мудрим *з якої причини?* бо...).

ВАРІАНТ 2

Поєднайте виділені фрагменти простих (1–4) і складних (А – Д) речень за подібністю синтаксичного значення.

Просте речення	Складне речення
1 Від самого народження ти вже маєш певний обов'язок.	А Друзі повинні бути світлі, щоб вони допомагали тобі рости.
2 Попри велику втому, я продовжую працювати на залізниці.	Б Світ став іншим, відколи я почув «Реквієм» Моцарта.
3 Світ стає кращим завдяки милосердним вчинкам.	В Людина, що прийшла в цей світ, повинна навчитися бути вільною.
4 Треба гартувати волю для перемоги над власною слабкістю.	Г Хоч моє життя зараз важке, я не втрачаю віри в справедливість.
	Д Людина стає справжньою, бо вона щодня перемагає в собі звіра.

Ключі:

1 – Б (обставина часу → підрядне часу; маєш обов'язок *відколи?* з якого часу? відколи народився → світ став іншим *відколи?* з якого часу? відколи...)

2 – Г (обставина допусту → підрядне допусту; продовжую працювати *незважаючи на що?* хоч велика втома → я не втрачаю віри в справедливість *незважаючи на що?* хоч...)

3 – Д (обставина причини → підрядне причини; стає кращим *за якої причини?* через що? бо є вчинки → людина стає справжньою *за якої причини?* через що? бо...)

4 – А (обставина мети → підрядне мети; треба гартувати волю *з якою метою?* щоб перемогти → друзі повинні бути світлі *з якою метою?* щоб...).